# KOMISIJA

## KOMISIJAS LĒMUMS

**(2003. gada 10. decembris)**

**par procedūru saskaņā ar EK dibināšanas līguma 81. pantu un EEZ līguma 53. pantu**

**(Lieta COMP/E-2/37.857 – Organiskie peroksīdi)**

*(izziņots ar galīgā dokumenta numuru K(2003) 4570 un labojumu K(2004) 4)*

**(Autentisks ir tikai teksts angļu, spāņu un vācu valodā)**

(2005/349/EK)

*2003. gada 10. decembrī Komisija pieņēma lēmumu (K(2003) 4570 galīgais) par rīcību saskaņā ar Eiropas Kopienas (EK) Līguma 81. pantu un Eiropas Ekonomikas zonas (EEZ) līguma 53. pantu. 2004. gada 7. janvārī Komisija rakstiskas procedūras veidā E/2/2004 (K(2004) 4) apstiprināja labojumus Lēmuma K(2003) 4570 (galīgais) vācu un spāņu valodas tulkojumiem. Saskaņā ar 17. Regulas ([1]) 21. panta noteikumiem Komisija ar šo paziņo pušu nosaukumus un lēmuma galveno saturu, kas attiecas uz uzņēmumu likumisko interesi to biznesa interešu atbalstīšanai. Pilna lēmuma teksta atklāta versija ir atrodama lietas oriģinālvalodās un Komisijas darba valodās DG COMP mājas lapas adresē http://europa.eu.int/comm/competition/index_en.html*

### I. PĀRKĀPUMU KOPSAVILKUMS

#### Adresāti un pārkāpuma veids

(1) Šis lēmums ir adresēts šādiem uzņēmumiem un/vai uzņēmumu apvienībām:

— *Akzo Nobel Chemicals International BV*

— *Akzo Nobel Polymer Chemicals BV*

— *Akzo Nobel NV*

— *Atofina SA*

— *Degussa UK Holdings Limited*

— *Peroxid Chemie GmbH & Co. KG*

— *Peroxidos Organicos SA*

— *AC Treuhand AG*.

(2) No 1971. gada tā laika galvenie organisko peroksīdu ražotāji (*Akzo Nobel Chemicals International BV* un *Akzo Nobel Polymer Chemicals BV*, *Luperox GmbH* (kas kļuva par sastāvdaļu galvenajai vācu uzņēmuma filiālei *Atofina SA*) turpmāk saukti par *Akzo* un *Peroxid Chemie GmbH & Co. KG*) iekļāvās un darbojās ilgstošā līgumā, kas bija pretrunā ar Līguma 81. panta 1. punktu un EEZ līguma 53. panta 1. punktu, dažkārt aptverot visu vai lielāko daļu no Kopienas un EEZ, kur tie vienojās par tirgus daļām, noteica preču cenas, vienojās un ieviesa cenu pieauguma mehānismu, sadalīja klientus un izveidoja mehānismu, lai uzraudzītu un realizētu to līgumus. *Peroxidos Organicos S.A.* (no 1975. līdz 1999. gadam) iesaistījās īpašā pasākumā vispārējā līguma ietvaros. Iesaistīts bija arī *AC Treuhand AG* (no 1993. līdz 1999. gadam).

#### Pārkāpuma ilgums

(3) Dalības ilgums

a) *Akzo Nobel Chemicals International BV*, *Akzo Nobel Polymer Chemicals BV* un *Akzo Nobel N.V.* no 1971. gada 1. janvāra līdz 1999. gada 31. decembrim;

b) *Atofina SA* no 1971. gada 1. janvāra līdz 1999. gada 31. decembrim;

([1]) OV 13, 21.2.1962., 204/62. lpp. Regulā jaunākie grozījumi izdarīti ar Regulu (EK) Nr. 1/2003 (OV L 1, 4.1.2003., 1. lpp.).

c) *Peroxid Chemie GmbH & Co. KG* no 1971. gada 1. janvāra līdz 1999. gada 31. decembrim;

d) *Degussa UK Holdings Limited* no 1992. gada 1. septembra līdz 1999. gada 31. decembrim;

e) *Peroxidos Organicos SA* no 1975. gada 31. decembra līdz 1999. gada 31. decembrim;

f) *AC Treuhand* no 1993. gada 28. decembra līdz 1999. gada 31. decembrim.

**Organisko peroksīdu tirgus**

(4) Organiskais peroksīds ir organiska molekula, kura satur peroksīdu vai skābekļa-skābekļa saiti (-O-O-). Organiskie peroksīdi (turpmāk "OP") ir viegli uzliesmojoši un nopietni negadījumi nav rūpniecībā reta parādība. Tie ir pieejami kā cietas vielas (parasti kā smalki pulveri), šķidrumi vai masas. OP un OP saturoši maisījumi tiek izmantoti kā akseleratori, aktivētāji, katalizatori, starpķēdes reaģenti, dziedējoši reaģenti, cietinātāji, ierosinātāji un veicinātāji. OP var izšķirt gan pēc to trīs galvenajiem izmantošanas veidiem, gan pēc septiņām kategorijām.

(5) OP ir ļoti svarīga loma plastmasas un gumijas rūpniecībā, kur tos pielieto trīs veidos:

a) termoplastiskas mastikas polimerizācija (tā sauktā augstā polimēra vai "*HP*" pielietošana);

b) nepiesātinātās termoreaktīvās mastikas dziedēšana (tā sauktā "*UP*" pielietošana);

c) starpķēdes (tā sauktā "*XL*" pielietošana).

(6) Komisija konstatējusi, ka šī biznesa ģeogrāfiskais pārklājums ir vismaz EEZ aptverošs. 1999. gadā, kas bija pēdējais pārkāpuma gads, kartelis aptvēra vairāk kā 90 % no EEZ tirgus minētajām precēm, konkrētajā gadā aprēķinot šim tirgum kopējo aptuveno vērtību – EUR 250 miljonus.

**Karteļa darbība**

(7) Līguma pamatteksts tika izstrādāts 1971. gadā, kurā sākotnēji bija iesaistīti trīs dalībnieki (*Akzo, Peroxid Chemie* un *Atofina* (tajā laikā *Luperox*)). Tas ietvēra apakšpasākumus, kas bija paredzēti *High Polymer* un *Thermoset-OP*, kā arī bija sadalīts reģionālos kritērijos. Reģionālie apakšpasākumi attiecās uz Franciju (līdz 1992. gadam), Apvienoto Karalisti (līdz 1992. gadam), Spāniju (no 1975. gada beigām) un atlikušajai Eiropas daļai, ievērojot vispārējā līguma pamatprincipus un noteikumus. 1983. gadā tika noslēgts vēl viens no apakšpasākumiem starpķēdes OP, kas aptvēra Eiropas valstu lielāko daļu. Šiem apakšpasākumiem bija ievērojama dublēšanās ar vispārējo līgumu, piem., minētais periods, abpusējas kontroles un kompensācijas mehānismi, puses, preces, klienti vai darbojošās personas ir bijuši iesaistīti katrā no apakšpasākumiem.

(8) Vispārējais līgums bija vērsts uz tirgus daļu saglabāšanu un cenu pieauguma koordinēšanu, kas pamatots ar rakstisku "līgumu" no 1971. gada. Lai sasniegtu šo mērķi, neatkarīga institūcija (*AC Treuhand* no 1993. gada) cieši uzraudzīja izvērstus iesaistīto firmu pārdošanas datus, klienti tika sadalīti un gadījumos, kad notika novirzīšanās no paredzētās tirgus daļas, tika izmaksātas kompensācijas vai pārdalīti klienti. Tika organizētas regulāras sanāksmes, lai precīzi regulētu līguma darbību. Līgums ietvēra daudz apakšpasākumus par specifiskām precēm vai apakšprecēm, vai attiecīgajiem reģioniem. Šie apakšpasākumi daļēji eksistēja līdz noteiktam periodam vai tika ietverti citos apakšpasākumos. Perorsa bija iesaistīta spāņu apakšpasākumā.

(9) Tika konstatēts, ka *AC Treuhand* pārkāpa Līguma 81. pantu un EEZ līguma 53. pantu, organizējot sanāksmes, veicinot konfliktus, piedāvājot tirgus daļas un slēpjot apsūdzamus pierādījumus. *AC Treuhand* darbojās kā uzņēmumu apvienība un/vai kā uzņēmums.

(10) 1992. gadā kartelī valdīja domstarpības un 1999. gadā tas izbeidza savu darbību, kad puses nevarēja vienoties par daļām. Daži apakšpasākumi beidzās jau agrāk.

II. **NAUDAS SODI**

**Pamatsumma**

(11) Komisija uzskata, ka minētie uzņēmumi ir izdarījuši ļoti nopietnu pārkāpumu. Pārkāpuma veids un tā ģeogrāfiskais pārklājums norāda, ka šāds pārkāpums ir klasificējams kā ļoti nopietns, neskatoties uz to, vai pārkāpuma ietekme uz tirgu ir vai nav izmērāma.

*Diferencēta pieeja*

(12) Ļoti nopietni pārkāpumu klasifikācijas ietvaros iespējamo naudas sodu apmēri pieļauj izmantot diferencētu pieeju uzņēmumiem, lai ņemtu vērā likumpārkāpēju efektīvās ekonomiskās spējas, lai radītu ievērojamu konkurences kaitējumu, kā arī, lai noteiktu naudas sodu tādā apmērā, kas ir pietiekami ietekmīgs. *Akzo* ir lielākais ražotājs ar vairāk nekā 40 % no kopējā tirgus daļas un tādēļ ir ierindojams pirmajā kategorijā. *Atofina* un *Peroxid Chemie* ar aptuveni 20 % – 25 % tirgus daļām ir ierindojami otrajā kategorijā. *Perorsa* ar mazāk kā 5 % tirgus daļu Eiropā ir ierindojams trešajā kategorijā.

(13) No 1992. gada 1. septembra *Degussa UK Holdings* (agrāk saukts *Laporte plc.*) ir *Peroxid Chemie* mātes uzņēmums un ir ierindojams tajā pašā kategorijā, kurā ir *Peroxid Chemie*, un kopīgi ar *Peroxid Chemie* tas ir atbildīgs par *Peroxid Chemie* nelikumīgajām darbībām.

(14) *Peroxid Chemie* un *Degussa UK Holdings* ir šādi sadalīta naudas sodu atbildība. *Peroxid Chemie* no 1971. gada 1. janvāra līdz 1999. gada 31. decembrim bija iesaistīts līguma darbībā, un *Degussa UK Holdings* ir kopīgi un atsevišķi atbildīgs par laika periodu no 1992. gada 1. septembra līdz 1999. gada 31. decembrim, kad tam pilnībā piederēja *Peroxid Chemie*.

(15) *AC Treuhand* tiek uzskatīts par atsevišķu uzņēmumu. Komisija atzīst, ka par uzņēmumu un/vai uzņēmumu apvienību, kuram kartelī ir šāda loma, lēmuma pieņemšana lielā mērā ir jaunums. Tas jāņem vērā, lemjot par naudas sodu apmēriem. Ņemot vērā iepriekšminēto, Komisija uzskata, ka atbilstošs naudas sods *AC Treuhand* ir EUR 1 000.

(16) Lai tiktu ņemts vērā uzņēmumu apmērs un pieejamie resursi, un nodrošinātu, ka naudas sods ir pietiekami ietekmīgs, Komisija uzskata, ka sākuma summa ir piemērojama *Akzo* un *Atofina*.

*Darbības ilgums*

(17) Komisija ir konstatējusi, ka *Akzo, Atofina* un *Peroxid Chemie* ir pārkāpuši Līguma 81. panta 1. punktu no 1971. gada 1. janvāra līdz 1999. gada 31. decembrim, *Perorsa* – vismaz no 1975. gada 31. decembra līdz 1999. gada 31. decembrim un *Degussa UK Holdings* – no 1992. gada 1. septembra līdz 1999. gada 31. decembrim, *AC Treuhand* darbojās kā uzņēmums un/vai uzņēmumu apvienība no 1993. gada 28. decembra līdz 1999. gada 31. decembrim.

(18) Naudas soda aprēķināšanai Komisija ņem vērā pilnus mēnešus un tādējādi par uzņēmumu pārkāpuma darbības ilgumu nosaka 29 gadu periodu (*Akzo, Atofina* un *Peroxid Chemie*), 6 gadu periodu (*AC Treuhand*), 7 gadu un 4 mēnešu periodu (*Degussa UK Holdings*) un 24 gadu periodu (*Perorsa*). *Peroxid Chemie* periods ir sadalīts divos apakšperiodos, kad uzņēmums viens pats bija atbildīgs (21 gads un 8 mēneši) un kad tas bija atbildīgs kopā ar mātes uzņēmumu *Degussa UK Holdings* (7 gadi un 4 mēneši).

(19) Komisija secina, ka *AC Treuhand, Akzo, Atofina, Degussa UK Holdings, Peroxid Chemie* un *Perorsa* pārkāpums bija ilgstošs (vairāk nekā piecus gadus). Attiecīgi *Akzo* un *Atofina* jāpiemēro 245 % palielinājums pie noteiktā pamata naudas soda. *Peroxid Chemie* jāpiemēro 207,5 % palielinājums pie noteiktā pamata naudas soda. *Peroxid Chemie/Degussa UK Holdings* jāpiemēro 70 % palielinājums pie noteiktā pamata naudas soda. *Perorsa* jāpiemēro 220 % palielinājums pie noteiktā pamata naudas soda. Minētie procenti ir noteikti, pamatojoties uz 10 % pieaugumu gadā pārkāpuma pēdējo divdesmit gadu laikā (no 1980. līdz 1999. gadam) un 5 % pieaugumu gadā par pārkāpumiem, kuri norisinājās pirms 21 – 29 gadiem (no 1971. līdz 1979. gadam).

**Vainu pastiprinoši apstākļi**

(20) *Atofina* ir jau agrāk sodīta par dalību četros karteļos un *Peroxid Chemie/Degussa UK Holdings* ir sodīti par dalību vienā kartelī. Tāpēc atkārtots pārkāpums tiek uzskatīts par vainu pastiprinošu apstākli.

(21) Tādējādi Komisija uzskata, ka noteiktā soda naudas pamata summa jāpalielina par 50 % *Atofina* gadījumā, lai atspoguļotu faktu, ka Komisija par to jau ir pieņēmusi lēmumus agrākos karteļu gadījumos, un – par 50 % *Degussa UK Holdings* un *Peroxid Chemie* gadījumos, lai atspoguļotu faktu, Komisija par tiem jau ir pieņēmusi lēmumu vienā no agrākiem karteļa gadījumiem – tiešā veidā (*Degussa UK Holdings*) vai kā par piederošo uzņēmumu (*Peroxid Chemie*).

**Vainu mīkstinoši apstākļi**

(22) *Atofina* pastiprināja Komisijas argumentus, lai pierādītu karteļa 29 gadu pastāvēšanas ilgumu.

(23) Ievērojot taisnīguma principu, ir ierosināts piemērot *Atofina* īpašu vainu mīkstinošu apstākli "sadarbība bez atvieglojuma protokola". Šis vainu mīkstinošais apstāklis sadarbības rezultātā pieļauj *Atofina* nemaksāt augstāku soda naudu, kas būtu bijis jādara, ja nebūtu notikusi sadarbība.

(24) Ņemot vērā augstākminēto, Komisija uzskata, ka par konstruktīvu sadarbību ir atbilstoši samazināt pamatsummu EUR 94,19 miljonus, kas netika iekļauta *Atofina* atvieglojuma protokolā.

**10 % apgrozījuma ierobežojuma piemērošana**

(25) 17. regulas 15. panta 2. punktā minētais 10 % apgrozījuma ierobežojums ir piemērojams *Perorsa* un *Peroxid Chemie*.

**1996. gada atvieglojuma protokola piemērošana**

*Nepiemērošana vai ļoti ievērojams samazinājums summām ("B iedaļa": 75–100 % samazinājums)*

(26) *Akzo* tiek piešķirts atbrīvojums no soda naudām par to, ka tas bija pirmais uzņēmums, kas Komisijai sniedza ziņas par karteli.

*Ievērojams soda naudas samazinājums ("D iedaļa": samazinājums no 10 % līdz 50 %)*

(27) *Atofina* tiek piešķirts 50 % samazinājums par sadarbību Komisijas izmeklēšanas gaitā. *Atofina* bija pirmā firma starp tām firmām, kurām tiek piemērots ievērojams samazinājums, kas sadarbojās ar Komisiju un sniedza vislielāko ieguldījumu. Tāpat kā citas firmas, kas sadarbojās ar Komisiju, arī tā neapstrīdēja faktus, uz kuriem Komisija pamatoja liecības.

(28) *Peroxid Chemie* un *Degussa UK Holdings* tiek piešķirts 25 % samazinājums par sadarbību Komisijas izmeklēšanas gaitā. To iesniegtie pierādījumi tika atklāti vēlāk un to sadarbība bija daudz ierobežotāka nekā *Akzo* un *Atofina*.

(29) *Perorsa*, kas bija pēdējā firma, kura sadarbojās, tiek piešķirts 15 % samazinājums.

**Maksātspēja**

(30) Neviena no firmām neiesniedza prasību par maksātnespēju.

**Lēmums**

1) Tiek noteikti šādi naudas sodi:

| | |
|---|---|
| a) *Akzo Nobel Polymer Chemicals BV*, *Akzo Nobel NV*, *Akzo Nobel Chemicals International BV*, saistoši kopīgi un atsevišķi | EUR 0 |
| b) *Atofina SA* | EUR 43,47 miljoni |
| c) *Peroxid Chemie GmbH & Co. KG* | EUR 8,83 miljoni |
| d) *Peroxid Chemie GmbH & Co. KG* un *Degussa UK Holdings Limited*, saistoši kopīgi un atsevišķi | EUR 16,73 miljoni |
| e) *AC Treuhand AG* | EUR 1 000 |
| f) *Peroxidos Organicos SA* | EUR 0,50 miljoni. |

2) Minētajiem uzņēmumiem un/vai uzņēmumu apvienībām nekavējoties jāpārtrauc līdz šim brīdim izdarītie pārkāpumi, ja tas jau nav izdarīts. Tie nedrīkst atkārtot jebkuru rīcību vai darbību par šajā lietā konstatētajiem pārkāpumiem un jebkuru rīcību vai darbību, kas vērsta uz tādu pašu vai līdzīgu mērķi jeb rezultātu.